

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Codului penal

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, cu ocazia desfășurării procedurilor judiciare, au fost constatate numeroase cazuri de defăimare a organelor judiciare și a unor reprezentanți ai autorităților publice cu atribuții în domeniul ordinii și siguranței publice, prin întrebuințarea de cuvinte insultătoare ori gesturi obscene sau amenințătoare la adresa integrității fizice a acestora, de natură să afecteze imaginea publică a organelor judiciare și a reprezentanților unor autorități publice, precum și încrederea cetățenilor în actul de justiție.

2. Schimbări preconizate

Atingerea adusă autorității justiției prin modalitățile prezentate este în contradicție cu valorile sociale existente într-un stat de drept, în condițiile în care dreptatea este ridicată la rang de valoare supremă (art. 1 alin.(3) din Constituția României, republicată) și are ca obiectiv asigurarea legalității, independenței, imparțialității și fermității în procesul de înfăptuire a actului de justiție, astfel încât este necesară sancționarea penală a faptelor de natură să influențeze grav, să ignore ori să submineze autoritatea justiției.

Pornind de la aceste rațiuni au fost identificate și incriminate, respectiv reformulate o serie de fapte evidențiate și în practica judiciară, care pot afecta semnificativ activitatea de înfăptuire a justiției sau care constituie atingeri aduse autorității publice, precum sfidarea organelor judiciare și a unor reprezentanți ai autorităților publice cu atribuții în domeniul ordinii și siguranței publice.

1. Dispozițiile privind cazurile speciale de pedepsire prevăd majorarea pedepselor în cazul săvârșirii infracțiunii de ultraj împotriva unui judecător sau procuror, organ de cercetare penală, expert, executor judecătoresc, polițist ori jandarm.

Incriminarea urmărește protejarea persoanelor cu atribuții importante în realizarea actului de justiție împotriva manifestărilor de violență psihică sau fizică pe durata exercitării acestor atribuții. Justificarea majorării pedepselor în cazul săvârșirii unei infracțiuni de ultraj împotriva unui judecător, procuror, organ de cercetare penală, expert, executor judecătoresc, polițist sau jandarm constă în aceea că, prin voința legii, aceste persoane au în sarcinile de serviciu atribuții importante legate de înfăptuirea justiției, iar de modul de îndeplinire a acestora depinde decisiv buna desfășurare a cursului unui proces și rezultatul acestuia. Legea asigură astfel o protecție sporită acestor categorii de persoane, în raport cu ceilalți funcționari publici care exercită autoritatea de stat.

2. Infracțiunea de sfidare a organelor judiciare sancționează manifestările jignitoare, disprețuitoare ori cu efect intimidant exprimate în timpul unei proceduri ce se desfășoară în fața instanței, în scopul de a proteja solemnitatea ședințelor de judecată și respectul datorat autorității judiciare, reglementarea fiind justificată având în vedere renunțarea la incriminarea faptelor de insultă și calomnie. În același timp, scopul incriminării este acela de a proteja solemnitatea și buna desfășurare a procedurilor judiciare în fața instanței de judecată și nu neapărat onoarea sau reputația reprezentanților autorității judiciare. Tocmai datorită acestei abordări sunt sancționate manifestările disprețuitoare ori jignitoare îndreptate împotriva oricărei persoane aflate în sala de judecată, indiferent că aceasta participă sau nu la desfășurarea procedurii.

(de pildă jignirile adresate publicului din sală) ori când acestea sunt adresate judecătorului, procurorului sau avocatului pe durata procedurii.

Infracțiunea de sfidare a organelor judiciare constă în întrebuințarea de cuvinte ori gesturi jignitoare, obscene sau amenințătoare de către o persoană care participă sau asistă la o procedură ce se desfășoară în fața instanței sau a procurorului. Subiect activ poate fi orice persoană care participă sau asistă la o procedură ce se desfășoară în fața instanței. Subiect pasiv este judecătorul, procurorul sau orice

persoană aflată în sala de judecată.

Întrebuințarea de cuvinte ori gesturi jignitoare, obscene sau amenințătoare față de un judecător, procuror, organe de cercetare penală, polițist sau jandarm se poate face numai în mod nemijlocit. Fapta se săvârșește în mod nemijlocit atunci când întrebuințarea de cuvinte ori gesturi jignitoare, obscene sau amenințătoare are loc în prezența fizică a judecătorului sau procurorului.

Spre exemplificare, constituie infracțiunea de sfidare a organelor judiciare folosirea de către o persoană care participă sau asistă la o procedură care se desfășoară în fața instanței sau a procurorului de expresă injurioase la adresa judecătorului, în timpul unei ședințe de judecată, caz în care infracțiunea se săvârșește nemijlocit.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic
- nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri
- nu este cazul.
3. Impactul social
- nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului
- nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Nu este cazul.

1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:

a) buget de stat, din acesta:

- (i) impozit pe profit
- (ii) impozit pe venit

b) bugete locale:

- (i) impozit pe profit

c) bugetul asigurărilor sociale de stat:

- (i) contribuții de asigurări

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:

3. Impact financiar, plus/minus, din care:

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare

7. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Nu este cazul.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Nu este cazul.

Evaluarea conformității cu legislația comunitară

4. Alte acte normative și /sau documente internaționale din care decurg angajamente

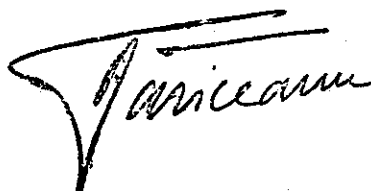
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institutele de cercetare și alte organisme implicate (reprezentanți ai comunității de afaceri, asociațiilor profesionale și ai societății civile implicate)	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea: Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență, prin avizul nr.1289/27.10.2008.	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Prezentul proiect de act normativ cuprinde, în esență, reglementările propuse în materie prin proiectul noului Cod penal. Proiectul noului Cod penal este afișat pe site-ul Ministerului Justiției, astfel încât a fost îndeplinită condiția informării societății civile față de prezentul proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului.	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și /sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. Proiectul nu necesită astfel de măsuri.	
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Codului penal, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tariceanu', with a stylized, sweeping initial 'T'.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU